

ENRIQUE VILLARREAL EL DROGAS

# «Nire disko pirata saltzen ikusten dudanean, ‘ongi goaz, top mantan gaude’ esaten diot neure buruari»

Iruñea hiri txikia da, eta ez da harritzekoa ezagunak topatzea. Lucio Urtubia anarkistaren hitzaldi bat dela, edo bere amari besotik helduta paseoan dabilela, hortxe azaldu daiteke, esaterako, Barricadako abeslari ohia. Talde berria osatu du, eta karrikan dute lehenengo lana, album hirukoitza: *Demasiado tonto en la corteza*.

| KOLDO AZKUNE ETXABARRI |

**Sanduzelain jo zenuten. Zer moduzko kontzertua?**

Gozatu ederra hartu genuen. Kanean jotzea gurekin bat dator. Hau da gustuko duguna. Sanduzelai auzoko etxe horiek 15 urte zermatzaten hutsik. Nafarroako Gobernuarenak dira, eta oraindik gehiago baditu. Argi dago, Barricadaren kantuak esaten zuen bezala, inork ez dizkigula giltzak eskura emanen. Egoera nola dagoen ikusita, ekintza zuzena da behar duguna, eta Sanduzelaikoa horren isla da. Etxebizitza horiek berreskuratzen hasteko ordua iritsi da, esku-hutsik dagoen jendeari eman ahal izateko.

**Talde berriak zure ezizena darama. Alabaina, azken diskoaren atzean lan kolektiboa dagoela adierazi duzu. Nola laburbilduko zenuke taldeko beste hiru partaideen egitekoa?**

Gutziz oinarrizkoak dira. Oinarrizkoak dira, soinuaz ari bagara, beste talde batekin emaitza oso bestelakoa izanen litzatekeelako. Oinarrizkoak dira, halaber, taldearen barneko funtzionamenduaz ari bagara. Konposatzera-koan, entseguetara kanta bat eramaten dut, ohi bezala, gitarra akustikoarekin eta lau akorderekin egina. Hortik aurrera kantua erabateko suntsiketa dator. Denek esku hartzen dute, eta laurok kantaren alde lan egiten dugu, konponketak direla, girotze musikala dela. Elkarrizkua ateratzen diogu, kanta gorpuztu dadin. Eta prozesu horretan denak beharrezkoak gara. Badirudi nik dena egiten dudala, eta hori ez da horrela, inondik inora. Horrez gain, taldean Brigi Duke izeneko per-

tsonaia dugu, Koma taldeko bateria-jotzailea, eta ‘El Drogas’ izan beharrean, taldearen deitura ‘Brigi Duke’ izan zitekeen, lasai asko.

**Disko hirukoitza atera duzue, 24 kanta. Egiarki, ez da egungo rock taldeen artean ohikoena. Nondik ateratzen zaizu sormena?**

Maite duzun jendearekin egonda. Lantalde bateko nukleoaren partaide sentitzen zarenean, erraz samarra da. Gero, hori bai, ordu asko eman behar elkarrekin, entseguetan. Maite dugun mundu baten barruan bizi gara, kanta konposatzen, furgoneta hartu eta han hemenka jotzen hasteko errepertorio bat osatzen... Horrek guztiak gauzak gelditu gabe egitera bultzatzen gaitu. Niri idaztea gustatzen zait, eta sormen prozesua oso naturaltzat hartzen dut.

Egia da musikan formula bat modan jartzen bada, denek bide hori jarraitzen dugula. Promozio berdina egiten ditugu, komunikabide beretara jotzen dugu, aldizkarietan antzeko iragarkiak paratzen ditugu... Aspertuta nago, eta gauzak beste era batean planteatzen ditut. Arduragabetasun puntu bat izan behar da horretarako, eta nik hori badut. Arduragabetasun puntu hori beste hiru lagunekin partekatzea, deskubrimendu itzela izan da niretzat.

**Banda berri honekin libreago sentitzen al zara?**  
Bai, egiten dugun lanaren neurria izan behar duena delako. Kooperatiban egiten dugu lan. Nik ez ditut portzentajeak edo zenbakiak

**“Nire arduragabetasun puntuak beste hiru lagunekin partekatzea, deskubrimendu itzela izan da niretzat”**



kontuan hartzen, eta dugun guztia jartzen dugu kantu bat garatu ahal izateko. Ia-ia ahaztua neukan funtzionatzeko modu hori.

**54 urte dituzu, eta horietako asko eszenatokiaren gainean eman dituzu. Eszenatokiaren gainean jubilatzeke asmoa duzu?**

Ez dakit nola amaituko dudan. Nire ofizioa da, maite dut eta zaintzen dut. Lanbidea nire fisikoaren egoeraren arabera egokitzen dut. Bada denbora nire ofizioan jarraitu ahal izateko bizio guztiak alboratu nituela. Orain urte eta erdi erretzeari utzi nion. Erretze jarraitu edo abesteari utzi, hori da planteatu zidaten erabakia. Alemaniaren baten abizena zuen eritasun bat diagnostikatu zidaten, Reinkeraren edema eta aukera oso argi izan nuen. Ezin dut bi egunez jarraian kantatu. Eztarriak atsedean egun batzuk behar ditu. Indarra dudana bitartean honetan jardungo dut, oso ongi pasatzen dudalako eta niretzat magikoa delako.

**El Drogasekin (eskuinetik hasita lehena) Iruñeko Sanduzelari auzoan elkartu ginen, Hipotekak Kaltetutako Plataformak okupatu dituen etxeen inguruan.**

**Aldatu al da publikoa azken urteetan?**

Ezin da orokortu. Egia da azken urteetan jaialdi handien aldeko apustua zabaldu dela, talde asko eta ordu bete eskaseko emanaldiak. Ez ditut gustuko, entzule bezala ez baituzu ezer barneratzen. Nahiago ditut areto tikietan ematen diren kontzertuak, non zure izerdia jendearen gainean erortzen den, eta aldeantzez. Bi orduz, bi ordu eta erdiz, edota, are gehiago, hiru orduz egoten zara kontzertuan, eta aretotik zerbait interesgarria bizi izan duzula pentsatuz ateratzen zara. Tamalez, geroz eta jende gutxiago biltzen da horrelakoetan. Taldeak zure etxepean jotzen badu ere, jendea ez da bertaratzen. Egia da, bestalde, nik ez dudala kezarako motiborik. Kexatuko banintz jipoia mereziko nuke.

**Kultura merkatuko produktu bihurtu dela salatzen dute askok. Berdin errespetatzen al da sortzaileen lana?**

Ez, hor dugu interneteko deskargen kontua.



**Bartolo**  
taberna - jatetxea

Euskal sukaldaritzan eta pintxotan aukera zabala

Fermin Calbetón, 38  
Donostia - San Sebastián

© 943 420 279  
www.casabartoloetxea.com



Norbaitek jatekoa lortzeko arazoak baditu, eta musika gustatzen baldin bazaio, nik ezin diot ezer esan nire diskoa internetetik jaisteagatik. Baina musikagilea bere konposaketetatik bizi da, eta sistemaz ezer ez ordaintzea ez dut ongi ikusten. Adostasun batera iritsi beharko ginatke. Aldi berean, galdetu beharko genuke CDak zergatik diren hain garestiak. Edota kontzertuko sarrera erosteko zergatik ordaindu behar zaion komisioa Tic-Tac Ticketi, edo iraultza zerga ordaindu behar zaion. Edota zergatik den SGAE lapurren habia... Ongi legoke honen guztiaren azterketa patxadatsua egitea.

**Karrikan zure disko pirata saltzen ikusten baldin baduzu, zer sentipen eragiten dizu?**

Ene buruari zera esaten diot: "Jode, ongi doa kontua, Top Mantan gaudel!". Hori da salmenten benetako termometroa. Nik pertsona horri ez nioke salaketarik paratuko, ez nuke CDak jasotzera behartuko. Pertsona hori mafia batek esplotatzen baldin badu, justiziak esku hartu beharko luke esplotatzailea nor den ikusteko. Saltzaileak nahikoa izan du bere sorterrria eta familia utzi beharrekina. Ez nuke Bustamantek bezala jokatu, kameraren aurrean bere disko pirata saltzeagatik beltz bati errieta bota zionean. Bustamantek eta bere kamerek saltzaile horren atzean zer dagoen aztertu beharko lukete, nortzuk diren mafiaren buruak, eta nolakoa den saltzaile horren sorterrria, bere etxea, bere familia.

**Lehenengo diskoa, *Alzheimer*, bideoklipaz lagunduta etorri zen: *Cordones de mimbre*. Eritasunaren lekuko zuzena izatea zer da zuretzat?**

Amari gaixotasuna diagnostikatu ziotenean, danbateko ederra jaso nuen. Inguruko jen-

**"Ez dugu enpatia hitzaren esanahia konprenitzen.**

**Etxe-kaleratzeak edo irakaskuntza edo osasungintzaren pribatizazioa salatzen duten elkarteetan nahastu beharko ginatke".**

bezala egin nuen. Gero esaldi haiek ordenatu eta disko bat egiteko aski material nuela ikusi nuen.

**Bigarren diskoak ere egunerokoarekin du zerkusia. *Matxinada*, iraultza bat ernatzen ari da eta isilarazten gaituzte. Jendea orokorrean, eta artistak bereziki, arras anestesiatuta daudela iruditzen al zaizu?**

Hala da, ez dugu enpatia hitzaren esanahia konprenitzen. Etxe-kaleratzeak edo irakaskuntza edo osasungintzaren pribatizazioa salatzen duten elkarteetan nahastu beharko ginatke, besteak beste. Beldurrak aldatu beharko luke bandoa, Riot Propaganda taldeak esaten duen bezala. Kontrolatuago eta otzanago bihurtzeko sartu diguten indibidualismo hori alboratu beharko genuke, eta dugun indarraren jabe egin beharko ginatke.

**Biloba izan berri duzu. Nola daramazu aitona izatea?**

Zoragarria da. Familian bizitza eztanda bat izan da. Gurasoek haurra hazi beharko dute, eta guk, aitona-amonak garen neurrian, kapritxo guztiak emanen dizkiogu. Niretzat eta nire bikotekidearentzat oso pozgarria izan da. Amonak esaten duen bezalaxe, haurra ikusten ez dugun aldiro galdutako egun bat da. Udan asko disfrutatuta dut. Bilobarekin Arga ibaira gerturatzen ginen, Errotxapeara, eta nik harriak erakusten nizkion, uretara nola bota behar diren ikas zezan. Hurrengo urratsa harria uretan dantzatzen irakastea izanen da. Tontakeria dirudi, baina niretzat oso garrantzitsua da txipi-txapa egiten irakastea. ■

